

ZAKON Br. 03/L- 118

O JAVNIM OKUPLJANJIMA

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65.(1) Ustava Republike Kosovo,

U cilju uspostavljanja zakonskog okvira za organizovanje javnih okupljanja, poštovanja slobode govora i procedure obaveštavanja, ograničenja ili sprečavanja javnih sakupljanja

Usvaja

ZAKON O JAVNIM OKUPLJANJIMA

POGLAVLJE I

Član 1.

Opšte odredbe

Ovim zakonom uređuju se pravo na javno okupljanje, slobodu govora na javnim skupovima, pravo na protest, na javne manifestacije, vreme organizovanja, dužnosti i odgovornosti organizatora.

Član 2.

Definicije

Definicije korišćene u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

"Javna okupljanja" su okupljanja organizovana od grupa, etnيتeta, NVO-a, političkih subjekata itd, na kojima se slavi, prikazuju predstave ili se izražava nezadovoljstvo u vezi različitih pitanja.

"Javna mesta" su trgovi, bulevari, ulice i bilo koja druga mesta koja se slobodno koriste za kretanje građana i vozila.

"Javna mesta otvorena za publiku" su mesta koja stoje na raspolaganju građanima, koji pod određenim uslovima mogu dobiti dozvolu za ulaz.

"Organizator" označava lice koje organizuje okupljanje i druga lica koja pomažu tok skupova.

"Protest" - podrazumeva odlučno suprotstavljanje za neku nepravdu ili nezakonito delo, izražavanje nesaglasnosti u vezi nečega na izričit način.

"Demonstracija" podrazumeva manifestaciju narodne mase po ulicama i trgovima u cilju otvorenog izražavanja jednog političkog, ekonomskog ili društvenog zahteva, da bi se suprostavili nečemu.

Član 3.

Pravo na održavanje javnog skupa i vrste javnih skupova

1. Svaki građanin Republike Kosovo bez ijedne polne, rasne, jezičke, verske, nacionalne, ekonomske, obrazovne i socijalne, političke razlike, ili bilo koje sopstvene okolnosti, ima pravo da organizuje i učestvuje na javnim okupljanjima, prema utvrđenim pravilima u ovom zakonu.

2. Prema ovom zakonu, javna okupljanja označavaju sva mirna okupljanja kao što su:

2.1. okupljanja;

2.2. manifestacije;

2.3. marševi;

2.4. protesti;

2.5. javne proslave;

2.6. mirne komemoracije;

2.7. manifestacije i priredbe slične prirode na kojima učesnici slobodno i mirno izražavaju svoja gledišta o pitanjima koja im interesuju;

2.8. demonstracije.

3. Kulturne, humanitarne, sportske, verske i kulturno-zabavne priredbe se takođe smatraju javnim okupljanjima.

Član 4.

Ograničavanja i prekid javnih skupova

1. Ovim zakonom uređuju se javna okupljanja, postavljaju ograničenja ili prekida javni skup kad ugrožava javni red i mir u pogledu prava i slobode drugih ljudi i javnog zdravlja i morala.
2. Pravo na učešće i govor na javnim okupljanjima biće zabranjeno kad su javna okupljanja iskorišćenja za podsticanje i pozivanje na međuetničko ili versko nasilje ili mržnju, ili za bilo koje drugo podsticanje zabranjeno ovim zakonom.
3. Nikakva javna okupljanja ne mogu se održavati ako je zabranjeno od policijske vlasti, osim ukoliko je drugačije propisano.

Član 5.

Mirni javni skupovi

1. Mirni javni skupovi označavaju sva ona okupljanja sa više od dvadeset (20) ljudi u cilju javnog izražavanja njihovih nacionalnih, političkih, društvenih i drugih pitanja.
2. Nadležni organi zaduženi za javni red i mir odgovorni su da obezbede sigurnost za organizovanje i učestvovanje i da obezbede slobodu govora za građane na mirnim javnim skupovima.
3. Nadležni organi zaduženi za javni red i mir mogu da preduzmu mere za upotrebu sile samo kad javni skupovi odnosno protesti ugrožavaju javna dobra.
4. Organizator ili predstavnik javnog okupljanja obavezan je da obavesti nadležni organ o svakom planiranom javnom skupu, u skladu sa predviđenim uslovima i rokovima.

5. Organizator javnog okupljanja odgovoran je da održava i organizuje red u javnom skupu.

6. Organizator javnog okupljanja odgovoran je da preduzme sve mere za organizovanje javnog okupljanja u skladu sa ovim Zakonom.

Član 6.

Obaveštavanje o mirnom javnom skupu

1. Kosovska policija u mestu u kojem će biti organizovan javni skup mora biti obaveštena o organizaciji mirnog javnog skupa, njegovoj svrsi i vremenu okupljanja.

2. Obaveštenje o javnom skupu mora da bude predato najkasnije sedamdesetidva (72) sata unapred.

3. Kosovska policija dužna je da obavesti organizatora o dozvoli ili zabrani javnog skupa najkasnije četrdesetiosam (48) sati pre zakazanog skupa. Ukoliko se u predviđenom roku ne objavi odluka o zabrani, okupljanje će se smatrati odobrenim.

4. Obaveštenje o javnom skupu mora da sadrži:

4.1. svrhu, vreme i mesto;

4.2. trajanje javnog skupa;

4.3. podatke o organizatoru ili predstavniku;

4.4. podatke o vođi javnog okupljanja;

4.5. broj redara;

4.6. približan broj učesnika.

5. O mestu i vremenu održavanja skupa odlučuje organizator. Javni skupovi unutar prostorija javnih institucija nisu dozvoljeni.

Član 7.

1. Okupljanja koja mogu da budu održana bez prethodnog obaveštavanja su ona koja se održavaju u zatvorenom prostoru ili prostorijama predviđenim za svrhe kao što su: sastanci, tribine, okrugli stolovi registrovanih političkih partija i saveza.

2. Nije potrebno prethodno obaveštavanje o onim javnim okupljanjima koja treba da budu održana na: stadionima, u bioskopu, pozorištu, itd. i za koja nisu potrebne dodatne bezbednosne mere.

3. Javna okupljanja mogu da budu održana na bilo kojem prigodnom mestu.

4. Sledeća mesta izuzeta su od stava 3 ovog člana:

4.1. u blizini bolnica i mesta na kojima bi to moglo da smeta ambulantnim vozilima i narušava mir hospitalizovanih lica;

4.2. u blizini obdaništa i osnovnih škola za vreme nastave;

- 4.3. u nacionalnim i zaštićenim parkovima prirode osim kad javni skup ima za cilj zaštitu prirode i okoline;
- 4.4. u blizini spomenika i objekata od velike istorijske i kulturne vrednosti osim u cilju njihove zaštite od mogućih oštećenja;
- 4.5. na raskrsnicama i magistralnim puteima kako ne bi bilo ometeno kretanje vozila;
- 4.6. na mestima na kojima bi, uzimajući u obzir vreme, broj učesnika i svrha okupljanja mogli da ozbiljno uznemire veliki broj građana.

Član 8.

1. Kosovska policija može da zabrani mirni javni skup, ako oceni da:
 - 1.1. obaveštenje o javnom skupu nije bilo blagovremeno;
 - 1.2. ako je za okupljanje predviđeno mesto koje je ovim zakonom zabranjeno;
 - 1.3. iljevi skupa podstiču ili pozivaju na među-etničku, versku, rasnu, političku mržnju i nasilje;
 - 1.4. postoji osnovana sumnja da bi skup mogao da bude iskorišćen za nasilje.
2. U ovom slučaju skup može da bude sprečen u periodu od 24 sati pre početka.
3. Javno okupljanje prema stavu 1. ovog člana može se sprečiti dvadesetčetiri 24 časova pre održavanja.

4. U ovom slučaju sud odlučuje u skraćenom postupku.

5. Spontani skup bez poznatog organizatora, koji pretili da eskalira na silne skupove, zabranjuje se.

Član 9.

Odgovornosti organizatora za organizovanje mirnog javnog skupa

1. Organizator mora da obezbedi red i mir na mirnom javnom skupu.

2. Organizator mora da obezbedi dovoljan broj redara za održavanje reda tokom javnog skupa.

3. Organizator može poveriti održavanje reda privatnim kompanijama obezbeđenja licenciranim u skladu sa zakonom.

4. Organizator mora da preduzme sve mere da obezbedi da učesnici dođu nenaoružani i da ne nanose štetu.

5. Na zahtev organizatora, Policija Kosova može da sarađuje u održavanju reda i da preduzima mere protiv lica koja deluju u suprotnosti sa zakonom.

6. Organizator u toku javnog okupljanja, treba da ostavi mesto za vozila Policije Kosova, prve pomoći i vatrogasna vozila.

Član 10.

Policija je dužna da održava red i mir oko mesta na kojem se održava javni skup.

Član 11.

1. Učesnicima skupa ili mirnog javnog protesta i prolaznicima na mestu održavanja skupa zabranjeno je da nose oružje ili bilo koje druge zabranjene predmete, kao i da nose ili prodaju alkoholna pića.

2. Učesnicima mirnog javnog skupa zabranjeno je da oblače ili nose: odeću, simbole, oznake, natpise ili bilo koje druge jasno određene predmete koji podstiču ili pozivaju na među-etničko, političko, versko, rasno, društveno ili drugo slično nasilje ili mržnju.

Član 12.

Redari

1. Redari su punoletna lica koje je zadužio organizator da održavaju red i mir na javnom skupu.

2. Redari su odgovorni za zaštitu imovine koju bi učesnici tokom javnog skupa mogli da oštete.

3. Redari treba bez odlaganja da predaju policiji učesnika ili bilo koje drugo lice koje narušava red i mir, koje nosi oružje ili bilo koje druge opasne predmete ili zabranjena obeležja za vreme javnog okupljanja.

4. Za vreme javnog okupljanja, u cilju održavanja reda, redari imaju pravo da:

4.1. kontrolišu lica koja dolaze na mesto održavanja javnog skupa;

4.2. zabrane ulaz licima koja bi mogla da naruše red;

4.3. zaustave kretanje učesnika izvan mesta na kojem se održava javni skup;

4.4. zadrže (predaju policiji) lica koja narušavaju red.

5. Za vreme trajanja javnog skupa, redari moraju da nose jasno raznatljivu oznaku i da se pridržavaju upustvima vođe skupa.

6. Takođe, redarima nije dozvoljeno da nose oružje, predmete ili obeležja zabranjena prema stavu 2. člana 11. ovog zakona.

Član 13.

1. Vođa skupa ili mirnog javnog protesta je lice koje imenuje organizator za zaduženje redara u cilju obezbeđenja propisne organizacije skupa.

2. Vođa može da preduzme dodatne mere u vezi sa redom i bezbednošću na javnom skupu.

3. Vođa može da ranije prekine mirni javni skup, ako oceni da bi dalji nastavak skupa mogao da dovede do nasilja.

4. Nakon smirivanja situacije, vođa može da odredi nastavljanje skupa.

5. Vođa može odstraniti lica koja ne poštuju pravila javnog skupa. Odstranjena lica

moraju odmah napustiti mesto okupljanja.

6. Policija, odnosno najviši nadležni organ, može da odloži ili da prekine skup, ako:

6.1. obaveštenje o skupu nije bilo dostavljeno ili je bilo odbijeno;

6.2. skup nije održan na mestu naznačenom u obaveštenju;

6.3. ima naoružanih učesnika;

6.4. ako učesnici podstiču ili pozivaju na mržnju ili nasilje;

6.5. ako redari ne mogu da održavaju red i mir;

6.6. ako javni skup ili protest ozbiljno ugrožavaju mir, bezbednost i red.

7. Službeno lice koje odluči da prekine javni skup može da od vođe skupa zahteva da od učesnika zatraži da se mirno razidu.

8. Ako vođa odnosno učesnici skupa ne postupe u skladu sa stavom 7 ovog člana, onda nadležni policijski službenik može da preduzme potrebne mere da se učesnici razidu.

Član 14.

Hitna okupljanja

1. Pod hitnim okolnostima, skup može da bude održan bez pridržavanja uslova propisanih ovim Zakonom, ali je obavezno podnošenje pisanog obaveštenja sa pojedinostima određenim u stavu 4. člana 6. ovog zakona i sa razlozima hitnosti.

2. Obaveštenje mora da bude predato bez odlaganja, ne kasnije od tri (3) sata pre početka okupljanja.

Član 15.

Okupljanja u privatnim zonama

1. Javni skupovi mogu da budu održani u privatnim prostorijama bez obaveštavanja policije.

2. Policija ne može da uđe na privatni posed, na kojem se održava javni skup, bez dozvole organizatora skupa ili vlasnika imovine, izuzev u očiglednim slučajevima kad su ugroženi životi i zdravlje učesnika.

Član 16.

Javni protesti

1. Javni protesti mogu da se održavaju na javnom prostoru ili u prostorijama predviđenim ili prikladnim za proteste.

2. Javni protesti ne mogu da se održavaju na otvorenim mestima propisanim u stavu 4. člana 7. ovog zakona.

3. Organizator protesta mora da dostavi obaveštenje o protestu.
4. Odgovornosti organizatorajavnog protesta iste su kao i one propisane u članu 9. ovog zakona.
5. Odgovornosti propisane za redare u članu 12. važe i za slučaj javnog protesta.
6. Obavezno je dostavljanje obaveštenja o javnom protestu najmanje sedamdesetidva (72) sata pre njegovog održavanja.
7. Obavestenje za protest mora da bude podnet policiji i mora da sadrži:
 - 7.1. ime, prezime, lični ID broj, adresu i položaj organizatora u organizaciji ili subjektu koji organizuje protest;
 - 7.2. podatke o vođi protesta, angažovanim redarima i njihovom broju;
 - 7.3. svrhu javnog protesta, vremenu i mestu;
 - 7.4. mere preduzete za red i bezbednost;
 - 7.5. broj redara;
 - 7.6. približni broj učesnika.

Član 17.

1. Na osnovu zahteva za dozvolu javnog protesta, policija procenjuje da li postoje razumni uslovi i okolnosti za protest u pogledu bezbednosti.

2. Policija može da odbije zahtev za javnim protestom ako smatra da:

2.1. obaveštenje o protestu nije bilo podneto propisno;

2.2. predviđeno mesto za protest je zabranjeno;

2.3. svrha protesta je podsticanje ili pozivanje na među-etničko, versko, rasno ili slično nasilje i mržnju;

2.4. postoji osnov za verovanje da bi protest mogao da naruši red i mir ili da bi mogao da dovede do oštećivanja objekata od opšteg značaja;

2.5. ako je već odobren neki drugi protest ili javni skup na istom mestu u isto vreme.

3. Kad policija oceni da ne postoje razumni uslovi i okolnosti u pogledu bezbednosti, onda može da zabrani dvadesetičetiri (24) sati pre početka protesta.

4. Protiv ove odluke može da bude uložena žalba najvišem policijskom organu u roku od 48 sati.

5. Dati organ je obavezan da odluči u roku od četrdesetiosam (48) sati o pritužbi i da o tome obavesti organizatora.

6. U slučaju da žalilac nije zadovoljan odlukom iz stava 5 ovog člana, ima pravo da se obrati sudu. U tom slučaju sud donosi odluku po skraćenom postupku.

POGLAVLJE II

Član 18.

Javne manifestacije

1. Javne manifestacije mogu se održavati na otvorenom ili u zatvorenim prostorijama, predviđenim ili prikladnim za takve događaje.

2. Organizator javnih manifestacija može da bude fizičko ili pravno lice, shodno pravilima propisanim ovim Zakonom.

3. Obaveštenje o javnoj manifestaciji mora da bude dostavljeno devedesetišest (96) sati unapred.

4. Obaveštenje o javnoj manifestaciji mora da bude dostavljeno lokalnoj policijskoj vlasti u mestu dešavanja javnog događaja.

5. Obaveštenje o javnoj manifestaciji mora da sadrži:

5.1. ime, prezime, lični ID broj, adresu i položaj organizatora u organizaciji ili subjektu koji organizuje javni događaj;

5.2. podatke o lideru javne manifestacije;

5.3. organizovanje reda i mira i broj angažovanih redara;

5.4. prirodu javne manifestacije;

5.5. datum vreme i mesto;

5.6. približni broj učesnika.

6. Organizator javne manifestacije na otvorenom odgovoran je da dostavi podatke propisane u stavu 5. ovog člana i mere koje će da budu preduzete u skladu sa odredbama u oblasti saobraćaja, ako bi manifestacija mogla da poremeti bezbednost u saobraćaju.

7. Na osnovu obaveštenja, policija procenjuje da li postoje prikladni uslovi za javnu manifestaciju u pogledu bezbednosti;

8. Dosledno stavu 6. ovog člana, policija može da zatraži od organizatora da poveća mere bezbednosti, reda, odnosno da poveća broj redara.

9. Ako policijske vlasti procene da organizator nije pojačao bezbednosne mere i da bi javna manifestacija mogla da dovede do narušavanja javne bezbednosti i reda, onda može da zabrani održavanje manifestacije dvadesetičetiri (24) sata unapred.

10. Policija može da zabrani javnu manifestaciju ako smatra da:

10.1. obaveštenje nije bilo podneto propisno;

10.2. zahtevi iz stava 8. ovog člana nisu uzeti u obzir,

10.3. predviđeno mesto nije prikladno za navedenu svrhu ili nije prikladno za javnu manifestaciju;

10.4. ostoji osnov za verovanje da bi javna manifestacija mogla da naruši opštu bezbednost, red i mir, javni moral, opšte zdravlje ili da zagadi okolinu.

11. Žalba protiv odluke policijskih vlasti može da bude uložena najvišem policijskom organu u roku od četrdesetiosam (48) sati.

12. Nadležni organ mora da donese konačnu odluku u roku od četrdesetiosam (48) sati i da o tome obavesti organizatora.

13. U slučaju da žalilac nije zadovoljan odlukom iz stava 12. ovog člana, ima pravo da se obrati sudu. U tom slučaju sud donosi odluku po skraćenom postupku

Član 19.

1. Prilikom angažovanja policije uz dodatne mere bezbednosti za vreme sportskih, kulturnih ili zabavnih događaja, organizator je odgovoran za naknadu troškova prouzrokovanih angažovanjem.

2. Organizator je dužan da sa policijom sklopi dogovor za naknadu troškova četrdesetiosam (48) sati pre početka manifestacije.

3. Organizator je odgovoran da naknadi troškove koje prouzrokuju učesnici javne manifestacije u prostorijama ili na lokaciji propisanim na osnovu stava 1. člana 18. ovog zakona.

Član 20

Druga slična okupljanja

1. Za okupljanja kao što su: verska okupljanja, svadbe, sahrane i drugi slični događaji nije potrebno dostavljanje obaveštenja.

2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, bez obzira na broj učesnika ili prirodu skupa, obaveštenje mora da bude dostavljeno za skupove koji zahtevaju dodatne bezbednosne mere, pored redovnog policijskog angažovanja.

3. Obaveštenje iz stava 2. ovog člana mora da bude dato najkasnije u roku od dvanaest (12) sati pre početka skupa.

4. Obaveštenje o vrsti okupljanja mora da bude dato u skladu stavom 2. člana 6. ovog zakona.

Član 21

Kaznene mere

1. Novčana kazna u iznosu od sto (100) do dvesta (200) evra biće izrečena:

1.1. organizatoru javnog skupa ili protesta koji nije dostavio obaveštenje o tome u skladu sa stavom 4. člana 5. ovog zakona;

1.2. organizatoru koji nastavi sa održavanjem javnog skupa ili protesta uprkos zabrani od strane policije (član 8. ovog zakona);

1.3. organizatoru koji nije preduzeo dodatne bezbednosne mere (stav 8. člana 18. ovog zakona),

1.4. organizatoru koji nije dostavio obaveštenje o drugim javnim skupovima koji moraju da budu prijavljeni (član 20. ovog zakona);

2. Novčana kazna i iznosu od dvesta (200) do petsto (500) evra biće izrečena:

2.1. vođi ako ne prekine javni skup ili protest (stav 3. člana 13. ovog zakona);

2.2. vođi ako ne prekine javni skup ili protest na zahtev policije (stav 7. člana 13. ovog zakona);

3. Novčana kazna i iznosu od petsto (500) do sedamsto (700) evra biće izrečena:

3.1. organizatoru ako nastavi sa održavanjem javnog protesta bez dozvole policijskih vlasti (stav 2. člana 17. ovog zakona);

3.2. organizatoru ako nastavi sa javnim protestom na mestu koje je zabranjeno ovim zakonom (stav 4. člana 7. ovog zakona);

4. Novčana kazna i iznosu od sedamsto (700) do hiljadu (1.000) evra biće izrečena:

4.1. bilo kom licu koje nosi oružje ili prodaje alkoholna pića na mestu okupljanja (stav 2. člana 11. ovog zakona),

4.2. bilo kom licu koje na mirnim javnim skupovima nosi: odeću, oznake, natpise ili bilo koji drugi predmet koji podstiče ili poziva na međuetničko, političko, versko, rasno ili slično nasilje ili mržnju (stav 2. člana 11. ovog zakona).

Član 22

1. Ovaj zakon zamenjuje sve druge zakone ili uredbe kojima se uređuje ova oblast.

2. Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo

Zakon br. 03/L-118

4 Decembar 2008

Proглаšen Odlukom Skupštine Republike Kosovo, br. 03-V-101, od 26. marta 2009.godine.